

Dosarul nr. 3r-116/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Teodor Deli,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Teodor Deli împotriva ÎS „Cadastru,, cu privire la obligarea radierii
înscrisului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2020, prin care s-a
declarat inadmisibil apelul declarat de Teodor Deli împotriva hotărârii din 13
decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art. 236 alin.
(2) lit. e) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 15 decembrie 2014, Teodor Deli a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎS „Cadastru,, cu privire la obligarea radierii înscrisului privind dreptul
de proprietate a beneficiarului Teodor Deli asupra bunului imobil cu numărul
cadastral 010040515501082 din str. Calea Orheiului, 109/3, ap. 82, mun.
Chișinău.

Prin hotărârea din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost
respinsă ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ depusă de Teodor
Deli (f.d. 85-86 versus, vol. I).

La 19 august 2016, Teodor Deli a depus apel nemotivat împotriva
dispozitivului hotărârii din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
solicitând repunerea în termen și acordarea unui termen pentru depunerea
contestării motivate (f.d. 84, vol. I).

Prin încheierea din 31 octombrie 2016 a Colegiului civil și de contencios
administrativ al Curții de Apel Chișinău, conducându-se de prevederile art. 269-

270 Cod de procedură civilă, s-a dispus de a nu da curs cererii de apel depusă de Teodor Deli.

S-a acordat apelantului un termen până la 24 noiembrie 2016, ora 10.00 pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite, și anume prezentarea apelului motivat (f.d. 91-92, vol. I).

La 07 decembrie 2016, Teodor Deli a declarat apel motivat împotriva hotărârii și încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iulie 2016, solicitând asigurarea unui proces echitabil cu repunerea în termen și acordarea unui termen pentru declararea apelului motivat, casarea integrală a hotărârii și încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță (f.d. 100-104, vol. I).

Prin decizia din 02 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Teodor Deli, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iulie 2016, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost scoasă de pe rol cererea depusă de către Teodor Deli împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, privind obligarea radierii înscrisurilor, conform prevederilor art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă (f.d. 166, vol. I).

La 29 ianuarie 2019 apelantul Teodor Deli a declarat recurs împotriva încheierii din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 170, vol. I), solicitând admiterea acestuia, restabilirea în termen de atac, casarea integrală a încheierii din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin decizia din 25 martie 2019 a Colegiului Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de Teodor Deli împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 17 decembrie 2018, cu remiterea cauzei spre rejudecare în fond (f. d. 181-187, vol. I).

Prin hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 221-222, vol. I), cererea de chemare în judecată depusă de Teodor Deli a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 10 ianuarie 2020 Teodor Deli a depus apel nemotivat (f.d. 224, vol. I) împotriva dispozitivului hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 decembrie 2019, solicitând comunicarea legală a dispozitivului hotărârii acesteia și a hotărârii motivate integrale.

Teodor Deli a mai solicitat admiterea apelului, repunerea în termen de atac, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de trimitere a cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 25 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 233-234, vol. I) apelul depus de Teodor Deli împotriva hotărârii din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost declarat inadmisibil, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 233-234, vol. I).

La 10 decembrie 2020 recurentul Teodor Deli a depus recurs motivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2020, solicitând

admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecarea apelului în fond.

În argumentarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată, o consideră ilegală și neîntemeiată.

Recurentul Teodor Deli invocă în recurs că prin încheierea din 25 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău i s-au încălcat drepturile fundamentale la un proces echitabil, la un recurs efectiv, de interzicere discriminării în detrimentul recurentului, astfel în mod ilegal și neîntemeiat s-a emis încheierea de inadmisibilitate a apelului nemotivat.

Mai menționează recurentul că, instanța de apel nu a comunicat lui Teodor Deli despre emiterea încheierii din 25 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și că abia la 25 noiembrie 2020, la insistență, vizând instanța i sa comunicat materialele dosarului în cauza sa și a primit, prin recipisă încheierea dată.

Făcând trimitere la prevederile art. 242 Cod administrativ, recurentul Teodor Deli menționează că, termenul legal de atacare cu recurs se calculează de la notificarea încheierii judecătorești în cauză.

Prin urmare, a specificat că instanța de apel urma să soluționeze litigiul cu admiterea apelului, însă ca temei de inadmisibilitate a apelului a aplicat eronat dispozițiile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, neavând dovada recepționării de către reclamant/apelant a hotărârii integrale a instanței de fond.

A opinat că instanța de apel era obligată să înștiințeze participanții la proces și să asigure toate condițiile unui proces echitabil, or, întrucât o parte și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de fond, instanța de apel urma să întreprindă măsurile necesare în vederea respectării tuturor drepturilor participanților la proces.

Teodor Deli a afirmat că prin acțiunile sale, instanța de apel în mod vădit împiedică accesul liber la justiție, principiu fundamental absolut, aplicabil drepturilor și libertăților constituționale.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 25 martie 2020, însă careva documente ce ar confirma notificarea și confirmarea de recepționare de către recurent a acesteia lipsește, motiv pentru care recursul depus la 10 decembrie 2020 este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților

la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Teodor Deli, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente. În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Codul administrativ.

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la data de 13 decembrie 2019 (f.d. 219, vol. 1), iar la data de 10 ianuarie 2020, Teodor Deli a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, repunerea în termen, casarea integrală a hotărârii cu remiterea la rejudecare (f.d. 224, vol. I).

Concomitent, din materialele cauzei, instanța de recurs reține că copia hotărârii motivate din 13 decembrie 2019, a fost expediată de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la adresa indicată de recurentul-apelant în acțiune, care de altfel coincide cu adresa indicată atât în cererea de apel cât și cea de recurs anexate la dosar (f.d.224, 241, vol.I).

În corespundere cu art. 97 Cod administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată. Totodată, conform art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin urmare, termenul de declarare a motivării apelului și-a început curgerea la data de 08 februarie 2020, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate și a expirat la data de 09 martie 2020.

Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, Teodor Deli nu a depus motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificarea copiei hotărârii motivate, termen imperativ prevăzut de lege, motiv pentru care instanța de apel corect a declarat apelul inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Cât privește argumentele recurentului precum că a luat cunoștință de hotărârea motivată a instanței de fond la data de 25 noiembrie 2020 de pe portalul instanțelor de judecată, instanța de recurs le apreciază critic, deoarece conform avizului de recepție (f.d. 228, vol. I) Teodor Deli la data de 07 februarie 2020 a primit copia hotărârii din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, dosarul nr. 3-1054/19. Termenul limită de depunere a apelului motivat a expirat la 09 martie 2020.

De menționat că, recurentul a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și deci a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reamintește lui Teodor Deli că importanța termenilor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii folosirii de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ,

absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Teodor Deli nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurent nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Teodor Deli și se menține încheierea din 25 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu